

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N11

22.02.2021

საქმიანობის დასახელება: მეტალურგიული საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „ჯეო ენტერპრაიზი“

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. რუსთავი, მშვიდობის ქ. N12

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 16.12.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „სამნი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში, შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“ მიერ წარმოდგენილია, ქ. რუსთავში მეტალურგიული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, ქ. რუსთავში, მშვიდობის ქუჩა N 12-ში შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 02.07.01.299) დაგეგმილია მეტალურგიული საწარმოს მოწყობა, რკინის ჯართის გამოსადნობი ღუმელების დამონტაჟება და სხვადასხვა სხმულების დამზადება.

სკოპინგის ანგარიშში, კანონმდებლობის შესაბამისად მოცემულია დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ალტერნატივების შესახებ ინფორმაცია, ასევე განხილულია ტექნოლოგიური ალტერნატივები, არაქმედების ალტერნატივა და პროექტის საჭიროების დასაბუთება. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელებისათვის ქ. თბილისისა და ქ. რუსთავის მიმდებარე ტერიტორიებზე შერჩეული იქნა რამოდენიმე ალტერნატიული მიწის ნაკვეთი. პირველ ალტერნატიულ ლოკაციად შერჩეულ იქნა - ქ. თბილისში, კახეთის გზატკეცილის მიმდებარედ, სამეწარმეო ზონა, ხოლო მეორე ალტერნატიულ ვარიანტად - რუსთავის სამრეწველო ზონა, კერძოდ საქმიანობის განხორციელებისათვის განხილულ იქნა ყოფილი ქიმიური ბოჭკოს საწარმოს ტერიტორიაზე მდებარე სამი (ს/კ -02.07.01.645; 02.07.01.518; 02.07.01.299) მიწის ნაკვეთი. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად მოსახლეობიდან დაშორებისა, ასევე საწარმომდე მისასვლელი გზის დასახლებული პუნქტიდან დაშორების თვალსაზრისით შერჩეული იქნა რუსთავში განთავსებული მიწის ნაკვეთები, საიდანაც - მდებარეობის, საკმარისი ფართობის, მოსახლეობიდან დაშორების, ინფრასტრუქტურული ობიექტების სიახლოვის, საწარმოს მოსაწყობად საჭირო სამუშაოების მოცულობის გათვალისწინებით უპირატესობა მიენიჭა მესამე მიწის ნაკვეთს (ს/კ-02.07.01.299). შერჩეულ მიწის ნაკვეთზე შემორჩენილია ძველი კაპიტალური შენობა, რომელიც გამოყენებული იქნება დაგეგმილი საქმიანობისათვის (მასში განთავსდება, როგორც ძირითადი საწარმოო უბნები, ასევე ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო სათავსო). საპროექტო ტერიტორიის ფართობი - 5052 მ²-ია. საპროექტო ნაკვეთი ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილია. ტერიტორიაზე შემორჩენილია რამდენიმე ხე-მცენარე, წარმოდგენილი არ არის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა. საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X-503764, Y-4598803; X-503695, Y-4598899; X-503660, Y-4598873; X-503731, Y-4598779. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო

ტერიტორიიდან 1600 მ დაშორებით მდებარეობს. უახლოესი მეტალურგიული საწარმო (შპს „ჯეოსთილი“) განთავსებულია 950 მ-ის დაშორებით. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია საპროექტო საწარმოს 500 მ-იან ზონაში არსებული ობიექტებისა და მათი ფუნქციური დატვირთვის შესახებ ინფორმაცია.

ტექნოლოგიური სქემის მიხედვით, საწარმო ნედლეულად გამოიყენებს რკინის (თუჯის და ფოლადის) ჯართს, რომელიც შემოტანილი იქნება ჯართის მიმღები პუნქტებიდან, წინასწარ გადარჩეული/დახარისხებული სახით. საწარმოში შემოტანილი ნედლეული განთავსდება შესაბამის ბაქანზე, რომელიც მოეწყობა ტერიტორიის აღმოსავლეთ ნაწილში. ბაქანზე გათვალისწინებულია ჯართის მომზადება (დაჭრა საჭირო ზომებად) ღუმელში მისაწოდებლად. მომზადებული ჯართი ავტოდამტვირთველით გადაიზიდება, შენობის ჩრდილოეთ მხარეს, ნედლეულის ღუმელში მიწოდების ბაქანზე - ნედლეული იყრება ბადიებში და ელექტროამწის საშუალებით მიეწოდება სადნობ ღუმელს. პროექტი ითვალისწინებს 2 ინდუქციური ღუმელის დამონტაჟებას. თითოეული ღუმელის ტევადობაა - 2 ტონა. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ღუმელები იმუშავებენ მონაცვლეობით. გამდნარი ლითონი ისხმება ციცხვებში. ციცხვებიდან წიდის მოხსნა გათვალისწინებულია ხელის ნიჩბის საშუალებით. წიდა ჩაისხმება მისთვის განკუთვნილ ციცხვში. გამდნარი მეტალი გადავა სხმულების ჩამოსასხმელ უბანზე და ხელის ციცხვით ჩაისხმება წინასწარ მომზადებულ ყალიბებში. ყალიბების დამზადება ხდება საყალიბე უბანზე, სადაც ნედლეულად გამოიყენება კვარცის ქვიშა და ბენტონიტი. საყალიბე მასალის მოსამზადებლად გათვალისწინებულია ორი ერთეული რბიანასა და ერთი შემრევის დამონტაჟება. შემრევს ესაჭიროება წინასწარ გამომშრალი ქვიშა, რისთვისაც საამქროში მოეწყობა ბუნებრივ აირზე მომუშავე საშრობი დოლი. ყალიბებიდან გაცივებული მეტალის გამოღება ხდება გამომბერტყ მანქანაზე/ვიბრომაგიდაზე, საიდანაც სხმულები გადადის მზა პროდუქციის საწმენდ-დამხარისხებელ უბანზე, ხოლო ყალიბებიდან გამოსული ქვიშა ლენტური ტრანსპორტიორით იყრება კვარცის ქვიშის ბაქანზე. წუნდებული დეტალები გამოყენებული იქნება ნედლეულად. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა შესაბამისი თანმიმდევრობით, ასევე წარმოდგენილია ობიექტის გენ-გეგმა შესაბამისი ექსპლიკაციით. საწარმოს ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესი განთავსებული იქნება დახურულ შენობაში (პროექტი ითვალისწინებს არსებული შენობის გარემონტებას). ღია სივრცეში განთავსდება მხოლოდ ჯართის მიღებისა და მომზადების უბანი. წარმოდგენილი გენ-გეგმის მიხედვით, წიდის განთავსების უბანი მოეწყობა ჯართის მიღება-დამუშავების უბნის სიახლოვეს. ობიექტის საპროექტო წარმადობაა - 2000 ტ თუჯისა და ფოლადის ნაკეთობის წარმოება. საწარმოს მუშაობის რეჟიმი იქნება - 250 დღე წელიწადში, 8 საათიანი სამუშაო დღით.

საწარმოში ჯართი შემოტანილი იქნება სათანადო მომწოდებლებისაგან, ხელშეკრულების საფუძველზე. წლის განმავლობაში საწარმოში შესაძლებელი იქნება 2200 ტ რკინის ჯართის გადადნობა. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, რკინის ჯართიდან სათანადო ნაღობის მიღების მიზნით შესაძლებელია საჭირო გახდეს ფეროშენადნობის დამატება, რომელიც შემენილი იქნება შესაბამისი მწარმოებლებისაგან. ყალიბების დასამზადებლად გამოყენებული იქნება კვარცის ქვიშა - წელიწადში 60 ტ. და ბენტონიტი - წელიწადში 50 ტ, რომელთა შესყიდვაზეც გაფორმდება შესაბამისი ხელშეკრულება.

საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე წყალი გამოყენებული იქნება, სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. ობიექტის წყალმომარაგება დაგეგმილია რუსთავის წყალმომარაგების სერვისცენტრიდან, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. ექსპლუატაციის ეტაპზე წყლის გამოყენება გათვალისწინებულია, ასევე საწარმოო მიზნით - მეტალურგიულ უბანზე ღუმელების გასაგრილებლად, საყალიბე მასის დასანამად. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ღუმელის გაგრილების სისტემისათვის მოეწყობა წყლის

გამოყენების ბრუნვითი სისტემა. ტექნიკური წყლის აღება მოხდება მხოლოდ დანაკარგის შესავსებად. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ობიექტზე საწარმოო ჩამდინარე წყლები არ წარმოიქმნება. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები მიერთებული იქნება ადგილობრივ საკანალიზაციო კოლექტორში.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით წარმოების პროცესში მოსალოდნელია წიდის წარმოქმნა. ერთი დნობის დროს მოსალოდნელია 30-40 კგ წიდის წარმოქმნა. წიდა შეგროვდება სპეციალურ ლითონის ყუთში, რომლის შევსების შემდეგ განთავსდება მობეჭობულ ბაქანზე. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, წიდის გამოყენება შესაძლებელია ადგილზე, საწარმომდე მისასვლელი გზების შეკეთების პროცესში.

საწარმოო პროფილის გათვალისწინებით მოსალოდნელი ზემოქმედება გარემოზე ძირითადად დაკავშირებული იქნება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებასთან. სკოპინგის ანგარიშში იდენტიფიცირებულია ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროები. გაფრქვევის წყაროები ნაჩვენებია საწარმოს გენ-გეგმაზე. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შესახებ ინფორმაცია. აღსანიშნავია, რომ პროექტის სპეციფიკის გათვალისწინებით გზშ-ის ეტაპზე დეტალურ შეფასებას საჭიროებს აირგამწმენდი სისტემის ეფექტურობის, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ოფიციალურ ვებგვერდზე. ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით, 2020 წლის 18 სექტემბერს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელებული ცვლილების შესაბამისად, ზემოაღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალების, Webex-ის აპლიკაციის გამოყენებით, 2021 წლის 20 იანვარს. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის, შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“, შპს „სამნის“ და სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდე“ წარმომადგენლები. საჯარო განხილვაზე გამოთქმული შენიშვნები და მოსაზრებები, რომელთა შესახებ შესაბამისი განმარტებები გააკეთეს სამინისტროს და კომპანიის წარმომადგენლებმა, აისახა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის ოქმში. საჯარო განხილვაზე სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდე“ წარმომადგენლების მიერ ყურადღება გამახვილდა „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ ახალ კანონპროექტზე, ამასთან დაინტერესდნენ, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში, რამდენად არის კომპანია მზად გაითვალისწინოს კანონპროექტით დადგენილი საკითხები და ახალი სტანდარტები. გარემოსდაცვითი მიმართულებით, შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“ წარმომადგენლის განმარტებით, კომპანია საქმის კურსშია კანონპროექტთან დაკავშირებით, თუმცა პროექტირებისას ახალი სტანდარტები არ ყოფილა გათვალისწინებული. შპს „სამნის“ წარმომადგენლის თქმით, გზშ-ის ეტაპზე, თუ კანონი ძალაში იქნება, მეწარმე გაითვალისწინებს ახალ რეგულაციებს.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით, სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები დააფიქსირა სამოქალაქო მოძრაობამ „გავიგუდე“, რომელიც ეხებოდა ჰაერგამწოვი სისტემის დამონტაჟების, ინსტრუმენტული გაზომვების, არაორგანიზებული გაფრქვევების მართვის, კუმულაციური ზემოქმედების და წიდის მართვის საკითხებს, ასევე სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლისა და გარემოზე მიყენებული ზიანის შედარების საკითხს. გამოთქმული შენიშვნები და მოსაზრებები აისახა

სკოპინგის დასკვნაში - გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალში.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული კვლევითი სამუშაოების შედეგად, მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების სახეები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზმის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- დაგეგმილი საქმიანობის დეტალური აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიების დეტალური აღწერა. მათ შორის საპროექტო ტერიტორიების საკადასტრო კოდი, ფართობი, Shp ფაილები, GPS კოორდინატები;
- საწარმოს განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით);
- ინფორმაცია 500-მ რადიუსის საზღვრებში არსებული მოქმედი ნებისმიერი ტიპის წარმოების შესახებ;
- საპროექტო ობიექტის გენერალური გეგმა, მაღალი გარჩევადობით და შესაბამისი ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება ყველა საპროექტო ინფრასტრუქტურული ობიექტი;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, ობიექტის განთავსების ალტერნატივა, და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივები. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული ობიექტის განთავსების

ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;

- საწარმოს ტექნოლოგიური სქემის და ციკლის დეტალური აღწერა, შესაბამისი თანმიმდევრობით;
- საპროექტო ობიექტის წარმადობა და ფიზიკური მახასიათებლები;
- საწარმოს დანადგარების, ტექნოლოგიური მოწყობილობებისა და ტექნოლოგიური უბნების (მათ შორის ჯართის მიღება-დამუშავების, ღუმელის, სხმულების ჩამოსასხმელი, საყალიბე, საწმენდ-დამხარისხებელი უბანების) დეტალური აღწერა, თითოეული საწარმოო ობიექტის/უბნის ტექნიკური და ტექნოლოგიური სქემების მითითებით;
- საწარმოო დანადგარების, მათ შორის საპროექტო ღუმელების პარამეტრები, სიმძლავრე და წარმადობა;
- დეტალური ინფორმაცია ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების პრევენციის მიზნით გათვალისწინებული გამწმენდი აპარატების (ტექნიკური პარამეტრებისა და ეფექტურობის შესახებ) შესახებ;
- ინფორმაცია აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის დამონტაჟების შესახებ;
- მტვერდამჭერის მიერ დაჭერილი მტვრის მართვის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია მიღებული პროდუქციისა და მისი დროებითი განთავსების, შემდგომი რეალიზაციის შესახებ;
- ინფორმაცია გამოყენებული ნედლეულისა და დანამატების შესახებ. მათ შორის ნედლეულით მომარაგების, რაოდენობისა და დასაწყობების პირობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- **გზმ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ნავთობპროდუქტებით ან სხვა სახიფათო ნივთიერებებით დაბინძურებული ჯართის საწარმოში მოხვედრის შემთხვევაში რა სახის ღონისძიებები იქნება გატარებული კომპანიის მიერ (დაბინძურებული ჯართის შემდგომი მართვის ღონისძიებები);**
- ჯართის მომზადების და ღუმელებში ჩატვირთვის პროცესის დეტალური აღწერა;
- ნედლეულის შემოტანის და ჭრის პროცესის აღწერა (ჯართის ჭრის რომელი მეთოდი იქნება გამოყენებული მომზადების უბანზე);
- **წარმოქმნილი წიდის რაოდენობის, დროებითი დასაწყობების ადგილის, დასაწყობების პირობებისა და შემდგომი მართვის ღონისძიებების დეტალური აღწერა;**
- საპროექტო ობიექტის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- წყალმომარაგების სისტემის განლაგება და ტექნიკური მონაცემები, მოხმარებული წყლის რაოდენობრივი მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაცია;
- სამეურნეო-ფეკალური წყლების მართვის საკითხები;
- კანალიზაციის სქემა გენ-გეგმაზე დატანით;
- საპროექტო ტერიტორიაზე და ტექნოლოგიურ უბნებზე, **მათ შორის წიდის განთავსებისა და ჯართის მიღება-დამუშავების უბნებზე**, წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (შესაბამისი სქემატური ნახაზების მითითებით);
- წყლის ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენების საკითხები, მათ შორის ღუმელების გაგრილებისა და ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემების დეტალური აღწერა;
- საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხები, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა და სახანძრო სისტემის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საწარმომდე მისასვლელი გზების შესახებ;

- ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია (რუკაზე ჩვენებით, სქემატური ნახაზებით). მათ შორის წარმოდგენილი უნდა იყოს ტრანსპორტირების გეგმა-გრაფიკი, ნედლეულის/პროდუქციის შემოტანის და გატანის პროცედურების სიხშირის მითითებით. ამასთან მნიშვნელოვანია გათვალისწინებულ იქნეს დასახლებულ პუნქტ(ებ)ში გადაადგილების შესაბამისი პირობები, მაგ: დაბალი სიჩქარე, სამომრათო გზის მორწყვა, ძარის გადახურვა;
- დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში გამწვანებითი ღონისძიებების შესახებ, გენ-გეგმაზე მითითებით. მათ შორის მიზანშეწონილია გამწვანების ზოლი მოეწყოს უახლოესი დასახლებული პუნქტების მხარეს;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილი, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- პროექტის ფარგლებში შესასრულებელი სამუშაოების, მათ შორის არსებული შენობის სარემონტო, საპროექტო უბნებისა და ობიექტების მოწყობის და სამშენებლო სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ 25-ე მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაცია, კერძოდ:

- საწარმოში დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების კოდები და დასახელებები (საქართველოს მთავრობის N426 დადგენილების „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ მოთხოვნების შესაბამისად);
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა;
- ნარჩენების დამუშავების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების კოდები და აღწერილობა, „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I ან II დანართის შესაბამისად;
- საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის შემდგომი საკითხები, ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად.

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს:
 - ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში;
 - ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გეგმა, სადაც, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული გაზომვებით მონიტორინგის საკითხები (სიხშირის და კოორდინატების/საკონტროლო წერტილების მითითებით). მათ შორის გათვალისწინებული უნდა იყოს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის უწყვეტი ავტომატური მონიტორინგის დანერგვისა და

განხორციელების, მონიტორინგის შედეგების ონლაინ რეჟიმში ხელმისაწვდომობის საკითხი;

- დეტალური ინფორმაცია ჰაერგამწოვი, ჰაერგამწმენდი, აირმტვერდამჭერი სისტემის შესახებ (საპასპორტო მონაცემები; ეფექტურობის დამადასტურებელი დეტალური მონაცემები);
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- პროექტის ფარგლებში ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება (ხმაურის ყველა წყაროს გენ-გეგმაზე დატანით), შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებისა და მონიტორინგის საკითხების მითითებით;
- ზემოქმედება ნიადაგის/გრუნტის ხარისხზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გეოლოგიური გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა და გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები. მიწისქვეშა/გრუნტის წყლების დაბინძურებისა და შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება;
- მნიშვნელოვანია გზმ-ის ანგარიშში დეტალურად იქნეს ასახული პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ასევე განსაზღვრული იყოს ადამიანის ჯანმრთელობასთან, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე ზემოქმედების შეფასება;
- ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მნიშვნელოვანია გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ იქნეს ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. მათ შორის განისაზღვროს ღამის საათებში ნედლეულისა და პროდუქციის შემოზიდვა-გაზიდვისათვის გადაადგილების აკრძალვის საკითხები;
- დეტალური ინფორმაცია კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ. პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით (მათ შორის, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირების კუთხით საუკეთესო ალტერნატივების დეტალური დასაბუთება);
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპისთვის შემუშავებული კონკრეტული სახის შემარბილებელი ღონისძიებები, შესაბამისი გეგმა-გრაფიკის მითითებით;
- ობიექტის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპებისთვის შემუშავებული გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, შესაბამისი საკონტროლო წერტილების მითითებით;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები, რეკომენდაციები და საქმიანობის განხორციელების პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება და განსახორციელებელი ღონისძიებების დეტალური აღწერა.

6. შენიშვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში:

- სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ნედლეულს წარმოადგენს რკინის ჯართი. მოცემული გარემოების გათვალისწინებით, საქმიანობა განხილული უნდა იქნას, ასევე როგორც ნარჩენების აღდგენა („გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ II დანართის 10.3 პუნქტის თანახმად) და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ I დანართის მე-5 პუნქტთან ერთად, გზმ-ის ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნას ზემოაღნიშნული პუნქტის გათვალისწინებით;
 - გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ უნდა იქნეს პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლისა და გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შედარებითი ანალიზი. განისაზღვროს - გარემოზე მიყენებული ზიანი მეტია, თუ ეკონომიკურ-სოციალური სარგებელი. ამასთან წარმოდგენილი იქნეს შესაბამისი შეფასება, რამდენად დააბალანსებს მოსალოდნელი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებელი გარემოზე მოსალოდნელ ზემოქმედებას, მათ შორის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებით მოსალოდნელ ზემოქმედებას გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე;
 - გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ იქნეს შესაბამისი დასაბუთება რამდენად უზრუნველყოფს საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული შენობა - დაგეგმილი წარმოების რეგულაციების სრული დაცვით განხორციელებას;
 - გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი იქნეს არაორგანიზებული გაფრქვევის წყაროების მართვის საკითხების დეტალური აღწერა;
 - სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, „წიდის გამოყენება შესაძლებელია ადგილზე, საწარმომდე მისასვლელი გზების შეკეთების პროცესში“. აღსანიშნავია, რომ მოცემული ქმედება ერთჯერადი ხასიათისაა და არ წარმოადგენს წარმოების პროცესში წარმოქმნილი წიდის მართვის სათანადო ღონისძიებას. ზემოაღნიშნული გარემოებიდან გამომდინარე, გზმ-ის ანგარიშში წიდის მართვის საკითხები საჭიროებს დაზუსტებას და დეტალური ინფორმაციის წარმოდგენას;
 - გზმ-ის ანგარიშში ცალკე ქვეთავის სახით წარმოდგენილი იქნეს ქ. რუსთავში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების არსებული მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია. ამასთან ქ. რუსთავში ჰაერის არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით, გზმ-ის ანგარიშში განისაზღვროს რამდენად შეცვლის დაგეგმილი წარმოება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების საერთო ფონს, ასევე საჭიროების შემთხვევაში მითითებული იყოს რა სახის ღონისძიებებს დაგეგმავს და განხორციელებს კომპანია ქ. რუსთავის საერთო ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით;
 - **გზმ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული თითოეული საკითხის შესახებ ინფორმაცია შესაბამისი თანმიმდევრობით.**
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად, ერთიანი ცხრილის სახით.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ჯეო ენტერპრაიზის“ მიერ წარმოდგენილ, ქ. რუსთავეში მეტალურგიული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი, შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.